

ORDU YARDIMLAŞMA KURUMU KANUNU

Kanun Numarası	: 205
Kabul Tarihi	: 3.1.1961
Yayımlandığı R.Gazete	: Tarih : 9.1.1961 Sayı : 10702
Yayımlandığı Düstur	: Tertip : 4 Cilt : 1 Sayfa : 982

Kuruluş:

Madde 1 - Milli Savunma Bakanlığına bağı olmak ve Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına bu kanunda yazılı sosyal yardımları sağlamak ve merkezi Ankara'da bulunmak üzere (Ordu Yardımlaşma Kurumu) teşkil edilmiştir.

Kurum, bu kanun ile hususi hukuk hükümlerine tabi olup, mali ve idari bakımdan muhtar ve hükmi şahsiyeti haiz bir teşekküldür.

Kurumun organları:

Madde 2 - Kurumun organları şunlardır:

- a) Temsilciler Kurulu,
- b) Genel Kurul,
- c) Yönetim Kurulu,
- d) Denetleme Kurulu,
- e) Genel Müdürlük.

Temsilciler Kurulu:

Madde 3 - Temsilciler Kurulu, Milli Savunma Bakanlığınca Kuvvet ve müesseselerdeki daimi üye adedi dikkate alınarak birlik ve müesseselerde vazifeli ve bu kanun 17 nci maddesinde yazılı daimi üyeler arasından, mensup oldukları birlik ve müesseselerin kumandan veya amirlerince tesbit olunacak mümessillerden terekküp eder.

Temsilciler Kurulunun mürettep üye adedi, 50 den az 100 den fazla olamaz.

Kurul üyelerinin ne suretle ve hangi esaslar dairesinde tesbit edileceği, birlik ve müesseselerin buldukları yerler ve buralarda vazifeli daimi üyelerin adedi de göz önünde bulundurulmak suretiyle hazırlanacak bir Talimatname ile tayin olunur.

İlk Talimatname bu kanunun muvakkat 5 inci, maddesi hükmüne göre teşkil olunan Komite tarafından tanzim olunur ve Milli Savunma Bakanının tasdiki ile tekemmül eder. Talimatnamede bilahara yapılacak değişiklikler Temsilciler Kurulu ile Yönetim Kurulunun mütalaası alınmak suretiyle, Milli Savunma Bakanlığınca yapılır.

Temsilciler Kurulu, her üç senede bir Genel Kurulun mütat senelik toplantısından en az üç gün evvel Ankara'da toplanır.

Milli Savunma Bakanlığı veya Genel Kurul, Temsilciler Kurulunun fevkalade olarak toplantıya çağırılmasını, Yönetim Kurulundan isteyebilir.

Kurulun toplantı gündemi, Kurum Yönetim Kurulu tarafından tesbit ve toplantıdan en az on beş gün önce üyelere gönderilir. Milli Savunma Bakanlığı, bu müddetleri nazara almak suretiyle Kurulun gündemine, görüşülmesine arzu ettiği hususları koydurabilir.

Temsilciler Kuruluna Milli Savunma Bakanı, bulunmadığı hallerde Genelkurmay Başkanı Riyaset eder.

Kurul, mürettep üye adedinin en az yarısı ile toplanır ve kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Ankara dışından gelen kurul üyelerinin harcırahları, Harcırah Kanununun hükümleri dairesinde, kurum masraflarından verilir.

Temsilciler Kurulunun vezifeleri şunlardır:

a) Üç adi genel kurul toplantı devresi için vazife görmek üzere kendi üyeleri arasından, gizli reyle Temsilciler Kurulundaki temsil nispetine göre (20)asil ve (10) yedek genel kurul üyesini seçmek;

b) Her üç senede bir, kurumun bilanço ve kar ve zarar hesapları ve yönetim kurulu tarafından hazırlanarak yapılan işler raporlarıyla genel kurul kararları ve denetçilerin raporları üzerindeki görüş ve mütalaalarını belirtmek ve Kurumun müstakbel çalışmaları hakkında temennide bulunmak;

c) Milli Savunma Bakanlığı, Genel Kurul veya Yönetim Kurulu tarafından tetkiki istenilen hususlar hakkında mütalaasını bildirmek;

d) Kurul üyelerinin tesbitine ait talimatnamede yapılacak değişiklikler hakkında karar almak.

e) Kurumun çalışmaları hakkında, üyeler tarafından yapılacak dilekler üzerinde görüşlerini belirtmek ve bu hususta Genel Kurul Üyelerine gereken direktifleri vermek.

Genel Kurul:

Madde 4 - Genel Kurul, Temsilciler Kurulu tarafından seçilecek (20) üye ile;

- Milli Savunma Bakanı,
- Maliye Bakanı,
- Genel Kurmay Başkanı,
- Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri kumandanları veya Kurmay başkanları,
- Jandarma Genel Kumandanı veya Kurmay Başkanı,
- Sayıştay Başkanı,
- Umumi Müdakabe Heyeti Başkanı,
- Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Başkanı,
- Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Başkanı
- Milli Savunma Bakanlığı veya Genel Kurmay Başkanlığı teşkilatında:

a) Personel Başkanı,

b) Lojistik Başkanı,

c) Komptrolör,

- d) Sağlık Başkanı,
- e) Araştırma ve Geliştirme Başkanı,
- f) Kanun İşleri Müdürü;

- Özel sektörde, mali ve iktisadi sahalarda temayüz etmiş şahıslardan Milli Savunma Bakanı tarafından üç sene için seçilecek üç kişiden tereküp eder.

Genel Kurulu Milli Savunma Bakanı, bulunmadığı takdirde Maliye Bakanı, bunun da bulunmaması halinde yukardaki sıraya göre hazır bulunan zat başkanlık eder.

Genel Kurul her yıl en geç Mayıs ayının sonuna kadar. Yönetim Kurulunun daveti üzerine adi surette toplanır.

Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu, lüzumu halinde Genel Kurulu fevkalade toplantıya çağırabilir.

Toplantı için yeter sayı tam üye sayısının mutlak ekseriyetidir. Kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Ankara dışından gelen Genel Kurul üyelerinin harcırahları, Harcırah Kanunu hükümleri dairesinde kurum masraflarından ödenir.

Madde 5 - Genel Kurulun görevleri şunlardır:

a) Kurumun senelik bilanço ve kar ve zarar hesapları ve yapılan işler raporu ile Denetleme Kurulu tarafından işlemlerin ve hesapların denetlenmesi neticelerini ve bunların tetkik ve tahlillerini belirten raporlar üzerinden karar vermek; (Bilançonun ve yapılan işler raporunun Genel Kurulca onanması ile ilgililer ibra edilmiş olur.)

b) Yönetim Kurulu üyelerinden seçimi Genel Kurula ait olanları (8) inci madde hükmü dairesinde gösterilecek adaylar arasından seçmek ve Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin iştirak edecekleri toplantılar için alacakları huzur haklarını tesbit etmek;

c) Yönetim Kurulunca Genel Kurula arz edilecek kurumun mevcutlarının işletilmesi ile veya sair hususlarla ilgili mevzular da karar vermek, mütalaa ve tekliflerde bulunmak;

d) (6) ncı madde hükmü dairesinde denetçiyi ve yedeklerini seçmek ve denetçilere verilecek ücretleri tesbit etmek;

e) Temsilciler Kurulu tarafından kendisine havale edilecek konular hakkında karar almak.

Denetleme Kurulu:

Madde 6 - Denetleme Kurulu;

- Biri, Milli Savunma Bakanı tarafından gösterilecek beş namzet arasından Genel Kurulca,

- Biri,Umumi Mürakabe Heyeti Başkanı,

- Biri de Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Başkanı tarafından seçilecek üç kişiden tereküp eder.

Genel Kurul,aynı zamanda Milli Savunma Bakanının gösterdiği namzetler arasından iki de yedek denetçi seçer.

Denetleme Kurulunun vazife süresi üç adi Genel Kurul toplantısıdır.

Vazifeleri hitam bulan denetçilerin yeniden seçilmeleri caizdir.

Denetçiler Kurulunda Genel Kurulca seçilen denetçiliğin inhilalinde en fazla oy alandan başlanmak, müsavat halinde aralarında kur'a çekilmek üzere yedeklerden biri, diğerlerinden vakı olacak münhallerde ise bunları seçen ilgililerin seçecekleri yenileri, seleflerinin müddetlerini ikmalen denetçiliğe gelirler.

Umumi Murakabe Heyeti Reisi ile Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Reisi tarafından seçilecek denetçilerin maliye, hukuk, bankacılık, sigorta ve muhasebe sahalarında ihtisas ve tecrübe sahibi ve yüksek tahsil görmüş kimseler arasından seçilmesi şarttır.

Denetçilere verilecek ücretler, Genel Kurul tarafından kararlaştırılır.

Yönetim Kurulu:

Madde 7 - Yönetim Kurulu 7 üyeden teşekkül eder. Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri 8 inci madde hükmü dairesinde seçilir.

Genel müdür, Kurulun tabii üyesidir ve kararlarda oy sahibidir.

Madde 8 - Yönetim Kurulu seçilecek Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli üç üyeden ikisi Milli Savunma Bakanı tarafından gösterilecek 4 aday arasından biri de Genel Kurmay Başkanı tarafından gösterilecek iki adaydan Genel Kurulca seçilir. Seçimler gizli oyla yapılır.

Diğer 4 üye, maliye, hukuk ve bankacılık ve sigorta sahalarında ihtisas, tecrübe sahibi ve yüksek tahsilli olmak şartıyla Milli Savunma, Maliye Bakanları ile Sayıştay, Umumi Murakebe Heyeti, Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları Birliği ve Türk Bankalar Birliği İdare Heyetleri başkanlarından müteşekkil ve bu maksatla hususi olarak teşekkül edecek bir seçim komitesi tarafından seçilir. Yönetim Kurulu Başkanını da bu Komite seçer.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin vazife müddetleri üç adi Genel Kurul toplantı devresidir.

Müddeti bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilir. Müddeti biten üyeler, yenileri vazifeye başlayıncaya kadar vazifelerine devam ederler.

Genel Kurul, Yönetim Kurulunu denetler ve gerekirse vazifelerine nihayet verebilir. Ancak, bu yolda bir karar alınabilmesi için Yönetim Kurulu üyelerinin vazifelerine nihayet verilmesi hususu müzakeresinin Genel Kurul üyeleri dörtte biri tarafından yazılı olarak gündeme alınması teklifinin toplantıdan en az üç gün önce yapılması lazımdır.

Yönetim Kurulunun Umumi Heyetçe seçilen üyeliklerinde vakı olacak münhallerde, ilk toplanacak Genel Kurula kadar vazife görmek üzere, bunları namzet gösteren makamlarca muvakkaten yenileri tayin olunur ve Genel Kurulda, bu maddenin birinci fıkrası hükmü dairesinde seçim yapılır. Muvakkaten tayin olunan üyenin namzetler arasında gösterilmesi caizdir.

Seçim Komitesince seçilen üyeliklerindeki münhallere,inhilal takip eden ay zarfında bu Komitece yenileri intihap olunur.

Madde 9 - Yönetim Kurulu üyeliklerine iştirak edecekleri her toplantı için verilecek huzur haklarının miktarları Genel Kurul tarafından tesbit olunur.

Madde 10 - Yönetim Kurulu,işleri icap ettikçe ve fakat en az ayda bir defa toplanır.

Başkanın bulunmadığı toplantılarda Yönetim Kurulu üyelerinin Genel Müdürden başka seçecekleri biri Başkanlık yapar.

Yönetim Kurulu en az beş kişi ile toplanır,kararlar,toplantıda bulunanların çoğunluğu ile verilir.

Denetçiler ihtiyari olarak,Genel Müdür muavinleri behemal Yönetim Kurulu toplantılarına,oylara iştirak hakkı olmaksızın müşahit olarak katılırlar.

Madde 11 - Yönetim Kurulunun vazifeleri şunlardır:

a) Kurumun idaresinden sorumlu olarak devamlı surette Kurumun faaliyetlerini tedvir etmek,

b) Genel Müdürlükçe hazırlanacak bütçe ve kadroları tetkik ve tasdik etmek,

c) Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık bilanço,kar ve zarar hesaplarını inceleyip,uygunluğu halinde tasdik ederek,sene zarfında yapılan ve mütaakıp yıllarda yapılacak işlere ait raporları ile birlikte Genel Kurula sunmak.

d) Bu Kanun gereğince yapılacak yardımları tesbit ve kararlaştırmak.

e) Her beş yılda bir Genel Müdürlükçe hazırlanacak teknik bilanço ve aktüarya raporunu tetkik ederek, Genel Kurula sunmak,

f) Dava açmak,icra takiplerini yapmak, faide gördüğü takdirde bunlardan feragat etmek, Kurumun leh ve aleyhindeki iddia ve ihtilafli iddia ve konuları tahkim yolu ile halletmek,

g) Genel Müdür ve yardımcılarını tayin ve icabında azletmek ve memur ve müstahdemlerinin Genel Müdürlüğün teklifi üzerine tayinlerini yapmak,

h) Kendilerine Kurum adına imza verileceklerle bunların yetki ve derecelerini tayin ve Kurumu ilzam edecek imza sirkülerini tesbit ve usulünde tescil, neşir ve ilan etmek,

i) Kurum mevcutlarının işletilmesi şekillerini tayin ve 33 üncü maddedeki iktisapları yapmak hususunda Genel Müdürlüğe yetki vermek,

j) Genel Müdürlüğün teklifi üzerine ikraz fonunun miktarını tesbit etmek,

k) Kurumun memur ve müstahdemlerine maaş ve ücretlerinden gayri verilecek tazminat, ikramiye ve sair özlük haklarını Genel Müdürlüğün teklifi üzerine Genel Müdüre verilecek olanları re'sen tesbit etmek,

l) Genel Müdürlükçe Kurumun iç işlemleri için hazırlanacak talimatname ve prensipleri inceliyerek tasdik etmek,

m) Kanuni mevzuatın gerektirdiği bilcümle vazifeleri yapmak ve Genel Kurulca verilecek kararları yerine getirmek,

n) Senelik bilanço ve kar ve zarar hesapları ile yıllık raporu ve denetçiler raporlarını Genel Kurul üyelerine, Genel Kurul toplantı tarihinden en az on beş gün evvel göndermek.

Madde 12 - Yönetim Kurulu üyeleri, kendi işleri için ibraz etmeleri lazım ve mütat olan dikkat, basiret ve faaliyeti Kurum işlerinde de göstermeye, görüş, mütalaa ve tekliflerini ancak doğrudan doğruya, Başkana veya toplantı esnasında Yönetim Kuruluna yapmaya mecbur olup, Kurumda çalışanlara işler hakkında şahsan hiçbir talimat veremezler.

Genel Müdürlük:

Madde 13 - Kurumun bir Genel Müdürü ile ihtiyaca göre tesbit olunan adedde Genel Müdür yardımcısı bulunur. Bunların sigorta, maliye, iktisat, hukuk ve bankacılık ve muhasebe sahalarında ihtisas ve tecrübe sahibi yüksek tahsilli olmaları şarttır.

Madde 14 - Genel Müdür ve yardımcıları Yönetim Kurulu tarafından tayin olunurlar.

Genel Müdür ve yardımcılara verilecek maaş, ücret, tazminat, ikramiye ve sair özlük hakları Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

Madde 15 - Genel Müdür, Kurumun işlerini bu kanun ile diğer mer'î mevzuat hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına göre yürütür. Kurumu Genel Müdür temsil eder. Temsil vazifesini kendisi yapacağı gibi, tevkil edeceği kimselere de yaptırabilir.

Kurumu ilzam edecek ve taahhüt altına koyacak her türlü evrak, vesika ve mukavelelerin iki imzayı taşıması şarttır. İmza sahipleri ile bunların yetkileri ve dereceleri Yönetim Kurulunca tesbit olunacak sirkülerde belirtilir.

Yönetim Kurulu üyeleri,yukarıdaki hükümler dairesinde Başkan hariç Kurum adına imza vaz'edemezler.

Madde 16 - Kurumun Yönetim ve Denetleme Kurulunda ve Kurumun teşkilatında veya kurumun sermayesinin en az yüzde ellisine sahip olduğu iştiraklerinde vazifelendirilecek Subay ve Askeri Memurlar hakkında 1281 sayılı Kanun hükümleri tatbik edilir;ancak,bu gibilere maaşları ve özlük hakları Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden verilmez.

Kurumun üyeleri:

Madde 17 - Kurumun üyeleri (Daimi ve geçici) aşağıda gösterilmiştir.

a) **(Değişik : 26.6.1996 - 4148/1 md.)** Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında görevli bilumum muvazzaf subay sözleşmeli subay, askeri memur, astsubay, sözleşmeli astsubay ve uzman jandarmalar ile emekli maaşı sistemine giren üyeler ve ölümleri halinde sisteme devam etmek isteyen eşleri Kurumun daimi üyeleridir.

b) Uzman erbaşlar ile Milli Savunma Bakanlığı,Jandarma Genel Kumandanlığı teşkilatında,Ordu Yardımlaşma Kurumu ve bu Kurumun sermayesinin % 50 sinden fazlasına sahip olacağı veya iştirak edeceği şirketlerde çalışan bilümüm maaşlı ve ücretli memur ve müstahdemlerden arzu edenler Kuruma daimi üye olabilirler. ⁽¹⁾

c) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan yedek subaylar Kurumun geçici üyeleridir.

(Ek : 26.6.1996 - 4148/1 md.) Geçici üyelikten daimi üyeliğe geçenler, Kurumca belirlenecek usuller dahilinde hesaplanacak aidat farkını nemaları ile birlikte ödemek şartıyla, geçici üyelikte geçen süreleri ile daimi üyelik sürelerinin birleştirilmesini isteyebilirler.

Kurumun gelirleri:

Madde 18 - (Değişik : 25.6.2009 - 5917/13 md.)

Kurumun gelirleri;

a) Aylık (ek gösterge dâhil), taban aylığı ve kıdem aylığı toplam tutarına, 657 sayılı Kanuna tabi en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dâhil) brüt tutarının,

- 1) Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlar için % 240'ının,
- 2) Ek göstergesi 7600 (dâhil) - 8400 (hariç) arasında olanlar için % 200'ünün,
- 3) Ek göstergesi 6400 (dâhil) - 7600 (hariç) arasında olanlar için % 180'inin,
- 4) Ek göstergesi 4800 (dâhil) - 6400 (hariç) arasında olanlar için % 150'sinin,
- 5) Ek göstergesi 3600 (dâhil) - 4800 (hariç) arasında olanlar için % 130'unun,
- 6) Ek göstergesi 2200 (dâhil) - 3600 (hariç) arasında olanlar için % 70'inin,
- 7) Diğerlerine % 40'ının,

ilave edilmesi suretiyle bulunan matrah üzerinden; muvazzaf subay ve astsubay, sözleşmeli subay ve astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar için % 10 oranında, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında çalışan memur ve sözleşmeli personel için % 10 oranında, yedek subaylar için % 5 oranında yapılan kesintilerden,

b) Ordu Yardımlaşma Kurumunda veya bu Kurumun % 50 sermayesinden fazlasına sahip olduğu veya iştirak ettiği şirketlerde çalışanlardan daimi olarak Kurum üyesi olmayı kabul edenlerin sigorta primine esas aylık ücretlerinden % 10 oranında yapılan kesintilerden,

c) Kurum mevcutlarının işletilmesinden elde edilen gelirlerden,

d) Gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan her türlü nakdi ve ayni menkul ve gayrimenkul bağışlarından,

e) (a) ve (b) bentlerinde sayılan daimi üyelere Konut Ön Biriktirim Fonundan yararlanmak isteyenler için (a) ve (b) bentlerinde belirtilen matrahlar üzerinden % 10 oranında yapılan ek kesintilerden,

oluşur. Askeri hâkim ve savcılar için yapılacak kesinti tutarı, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinde belirlenen ek göstergeler esas alınmak suretiyle, buldukları rütbe, derece ve kademelere göre (a) bendinde belirtilen ödeme unsurları üzerinden hesaplanan miktara göre tespit olunur.

Madde 19 - Bu kanunla daimi ve geçici üyelere tanınan haklar, bunlardan ilk aidatın kesildiği tarihten başlar.

Kurumun yapacağı yardımlar:

Madde 20 - Kurumun üyelerine veya ölümleri halinde mirasçılara yapılacak yardımlar şunlardır.

a) Daimi üyelere bir defaya mahsus olarak yapılacak toptan yardımlar şunlardır:

(1) Emeklilik yardımı,

(2) Malüliyet yardımı,

(3) Ölüm yardımı.

(4) **(Ek : 26.6.1996 - 4148/3 md.)** Konut Ön Biriktirim Fonundan yararlanmak isteyenlere verilecek ve kullanım ve yönetim usulleri Genel Kurulca belirlenecek Konut Edindirme Yardımı.

b) Geçici üyeler: (Aidat kesildiği müddetçe)

(1) Malüliyet yardımı,

(2) Ölüm yardımı,

c) (Ek : 26.6.1996 - 4148/3 md.) Emekli maaşı sistemine giren üyelere yapılacak yardımlar ise şunlardır:

(1) Emekli maaşı,

(2) Ölüm yardımı.

Madde 21 - (Değişik : 25.4.1985 - 3184/1 md.)

En aza 10 yıl müddetle Kurumda üye olarak bulunduktan sonra, görevli oldukları kuruluşlardan herhangi bir sebeple ayrılmak suretiyle üyeliği sona eren daimi üyeler emeklilik yardımından faydalanırlar.

(Ek : İki, üç, dört, beş, alt, yedi, sekiz, dokuz ve onuncu fıkralar 26.6.1996 - 4148/4 md.)

Birinci fıkraya göre emeklilik yardımına hak kazanarak görevli oldukları kuruluşlardan herhangi bir sebeple ayrılan üyeler isterler emeklilik yardımının 1/4'ünü veya 2/4'ünü veya 3/4'ünü yahut tamamını Kurumda bırakarak Emekli Maaşı Sistemine girebilirler.

26 ncı maddenin (a) fıkrasına göre tam ve daimi maluliyet yardımından yararlanacak üyeler; emeklilik yardımlarının 1/4'ünü veya 2/4'ünü veya 3/4'ünü yahut tamamını Kurumda bırakmak suretiyle Emekli Maaşı Sistemine girebilirler. 26 ncı maddenin (b) fıkrasına göre kısmi maluliyet yardımından yararlanan üyeler, emeklilik yardımından yararlanabilmeleri durumunda emeklilik yardımının 1/4'ünü veya 2/4'ünü veya 3/4'ünü yahut tamamını Kurumda bırakmak şartıyla Emekli Maaşı Sistemine girebilirler.

Kurum üyesi iken ölenin eşi, ölen üye için tahakkuk eden emeklilik yardımının kendisine düşen miras payı oranında veya daha yüksek bir dilimde, Kurum Emekli Maaşı Sistemine girmiş bulunan üyenin ölümü halinde ise; varislerine ödenecek olan rezervinin 1/4'ünü veya 2/4'ünü veya 3/4'ünü yaput tamamını kurumda bırakmak veya iştirak edilecek dilimi tamamlamak suretiyle Emekli Maaşı Sistemine girebilir. Emekli Maaşı Sistemine giren üye eşinin ölümü halinde birikmiş rezervi kanuni mirasçılara ödenir.

Tam ve daimi malul veya kısmi maluliyet yardımına hak kazanan üyeler ile muvazzaf iken ölen üyenin eşi, hak edilen emeklilik yardımları aidata esas albay maaşının yirmi katından az olduğu takdirde, isteklerine bağlı olarak emeklilik yardımlarını bu miktara kadar artırarak sisteme girebilirler.

Emekli maaşı sisteminde bulunanlar, sistemdeki 1/4, 2/4, 3/4 veya tam olan iştirak paylarının, bu dilimlerden birinde bulunacak şekilde, o yıldaki kendi emsali birikiminin esas alınarak indirilmesini veya yükseltilmesini isteyebilirler. Dilim indirim hakkı sadece bir kez ve sisteme girişten itibaren en az üç yıl geçtikten sonra kullanılabilir. Dilim yükseltme hakkı ise, yılda bir kez kullanılabilir.

Sistemde bulunan üyenin ölümü durumunda eşi, hak edilen ölüm yardımını rezervine ekleme hakkına sahip değildir.

Sistemde bulunan üyelerin, sisteme girişlerinden itibaren üç yıl geçtikten sonra rezervlerini alarak ayrılabilme hakları mümkündür. Ancak, sistemden çıkanlar bir daha sisteme kabul edilemezler.

Sistemden çıkış müracaatları her yılın Aralık ayında yapılır ve sistemden çıkış, müteakip olağan Genel Kurul toplantısından sonra gerçekleştirilir.

Sistemden ayrılan üyelerin hakları, sahibi bulunduğu rezerv kendisine ödeninceye kadar devam eder.

Madde 22 - Kurumun daimi ve geçici üyesi iken ölenlerin mirasçıları, ölüm yardımına hak kazanırlar.

Madde 23 - Kurumun daimi üyelerinden 21 ve 25 inci maddelerde gösterilen sebepler dışında üyelik vasfını kaybedenlere aidatları iade olunur. Ancak, Kurum üyelik müddetleri üç seneyi geçmiyenlerle geçici üyelere hiçbir aidat iadesi yapmaz.

(Ek : 26.6.1996 - 4148/5 md.) Konut Ön Biriktirim Fonuna katılan üyelerin birikmiş ek aidatları, Kurum üyeliğinin herhangi bir sebeple son bulması halinde, birinci fıkradaki sürelerle bakılmaksızın nemasıyla birlikte ödenir.

Madde 24 - (Değişik : 26.6.1996 - 4148/6 md.)

Emeklilik yardımı, üyenin Kurumda geçen ve aidat ödediği süreye karşılık olarak, tasarruf pirimine yıllık % 5 teknik faiz oranı üzerinden hesaplanan miktardan ibarettir.

Üyelik süresinin hesabında ay kesirleri tam ay sayılır.

Emeklilik maaşı, üyenin Kurumda bıraktığı emekli yardımına göre hesaplanan yıllık % 5 faizden ibarettir.

Madde 25 - Kurum üyesinden her hangi birine, Kuruma aidat ödediği müddet içinde ölmesi halinde, almakta olduğu son aylık tutarının 12 misli ölüm yardımı olarak ödenir. Ayrıca, bu yardıma ilave olarak üyeye, Kuruma dahil olduğu tarihten ölüm tarihine kadar geçen müddeti esas ittihaz edilmek suretiyle 24 üncü maddeye göre hesabedilecek emeklilik yardımı da verilir.

Bu yardım ölen üyenin, hayatta iken Kuruma vereceği beyannamedeki mirasçılara ödenir.

(Ek : 26.6.1996 - 4148/7 md.) Emekli maaşı sistemine giren üyenin ölümü halinde kanuni mirasçılara en son aylık emekli maaşının 10 katı tutarında ölüm yardımı ödenir. Kurum üyeliği devam ederken ölen üyenin sisteme girmiş bulunan eşinin vefatı halinde kanuni mirasçılara ölüm yardımı yapılmaz.

Madde 26 - Malüliyet yardımı aşağıdaki hallerde ödenir.

a) Tam ve daimi malüllük, üyelerden her hangi biri ister vazife dahili ister vazife harici olsun, her hangi bir kaza, hastalık ve sakatlık neticesinde bir işle meşgul olmak imkanından kati surette mahrum kaldığı heyeti sıhhiye raporu ile tebeyyün ettiği takdirde tam ve daimi malül addedilir.

Muvakkat ve kısmi malüllük ile muvakkat hastalıklar tam ve daimi malüliyet mefhumununun haricindedir. Ancak, vücudun yarısının felci, iki kol veya iki bacağı, iki elin, iki ayağın ve iki gözün, bir kol ile bir bacağı, bir el ile bir ayağın tamamıyla kaybı, tedavisi gayrikabil daimi hastalıklarla gayrikabil tedavi olduğu heyeti sıhhiye raporu ile tebeyyün edip Kurumca da vazifeye devamına imkan olmadığı kabul edilen sair hastalıklar tam ve daimi hali olarak kabul edilir.

Hastalık sebebiyle yapılacak tam ve daimi malüliyet yardımı, malüliyet halinin tesbitinden bir sene sonra ödenir.

Tam ve daimi malüliyet yardımı 25 inci madde gereğince hesaplanan ölüm yardımı gibi hesap ve tesviye olunur.

b) Kısmi malüllük, üyelerden birisi her hangi bir kaza dolayısıyla daimi ve fakat kısmi bir malüliyete uğradığı takdirde işbu kanunun ilişik 2 No.lu tablodaki nispetler dahilinde kısmi malüliyet yardımına hak kazanır.

Kısmi malüliyet yardımı hesabında, son olarak alınan maaş tutarınının 12 misli esas ittihaz olunur ve bu miktarın tablodaki nispetlerle hasılı zarbı kısmi malüliyet yardımı tutarını verir.

Kısmi malüliyete duçar olan üyenin durumu, vazifesinden de ayrılmasını icabettirecek olursa bu takdirde ayrılış tarihine kadar birikmiş emeklilik yardımı tutarı da kendisine iade olunur.

Kasten husule getirilen sakatlıklar, alkol ve uyuşturucu maddelerin kullanılmasınının tevlidedeçeği malüllükler için yalnız malüliyetin vukua geldiği tarihe kadar birikmiş emekli yardım tutarı verilir.

Sırf ihtiyarlık dolayısıyla çalışmamak veya kudretten düşme malüliyet sayılmaz ve 65 yaşından sonra vukua gelen malüliyet halleri her ne olursa olsun sureti katiyetle ödenmez.

Her hangi bir uzvun malüliyete duçar olması sebebiyle ödenen malüliyet yardımı, o uzvun ikinci bir defa malüliyete duçar olması halinde ödenecek malüliyet yardımında, tenzili bir şekilde nazara alınır.

Bir uzvun veya uzuv kısmının kaybı tabiri, o uzvun veya uzuv kısmının kati ve mutlak surette vazife görmemesini ve kullanılmamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir suretle vazife, göremiyen ve kullanılamıyan bir uzvun veya uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz. Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen malüliyetler için ayrı ayrı hesap edilecek yardım yekünü son olarak alınan maaş tutarınının 12 mislini geçemez.

Madde 27 - Malüliyet, tesbiti tarihinden itibaren bir yıl ve her halde malüliyeti tevlimeden hadisenin vukuu tarihinden itibaren beş yıl içinde malüliyete duçar olan üye veya kendisiyle ilgili diğer her hangi bir şahıs tarafından kuruma yazı ile bildirilmediği takdirde malüliyet yardımı talep hakkı sukut eder.

Madde 28 - Ölüm ve malüliyet yardımları İçtima edemez.

Madde 29 - (Değişik : 26.6.1996 - 4148/8 md.)

21, 24, 25 ve 26 ncı maddelerde yazılı yardımlar 11 inci maddenin (e) fıkrası gereğince hazırlanacak teknik bilançoya göre, Kurumun mali durumu müsait görüldüğü takdirde, Yönetim Kurulunca tesbit edilecek esaslara göre artırılabilir. Ancak, Yönetim Kurulunun artırma yapılması hakkındaki kararları Genel Kurulun tasdiki ile tekemmül eder.

Emekli Maaşı Sistemine giren üyeye, Genel Kurulun tasdikinden sonra sağlanan artırımın yarısı maaşına, yarısı rezervine eklenir. Ancak, üyenin talebi halinde maaşa eklenecek miktar, kısmen veya tamamen üyenin rezervine eklenebilir.

Madde 30 - Açığa çıkarılan, Bakanlık emrine alınan, işten el çektirilen ve diğer kanuni aidatları kesilemeyen üyelere geçen müddetlere ait aidatlarını Kuruma ödeyenlerin bu müddetleri emekli, malüliyet ve ölüm yardımlarına esas olacak müddetlere ilave olunur. Ancak, aidatını ödemiyeenlerden bu devreler içinde ölüm ve malüliyete duçar olanlara, yalnız Kurumda geçen müddete tekabül eden emeklilik yardımı ödenir.

Yönetim Kurulu, bu gibilerin aidat borçlarını ödiyebilmeleri hususunda kendilerine kolaylıklar gösterebilir.

Madde 31 - Aidat, üyenin maaş ve ücretinin ödenmesi sırasında, tahakkuk memurlarınca istihkak bordrolarında gösterilmek suretiyle tahakkuk ettirilir. Ve muhasipler tarafından istihkaklarından kesilir.

Muhasiplerce bir ay zarfından Kuruma veya Kurum adına Yönetim Kurulunun tayin edeceği bankaya, olmiyan yerlerde postaya yatırılır. Aynı zamanda Kurumun vereceği formüllere göre istihkak bordrosunu tanzim eden makamlarca

düzenlenen aidat bordrolarından bir nüshası muhasipliklerce Kuruma gönderilerek Kurum haberdar edilir.

Kurumun aidatını tahakkuk ettirmiyen, kesmiyen ve yukardaki müddet içerisinde Kuruma göndermiyenlerden, bu aidat % 10 gecikme zammı ile birlikte Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre mahalli Maliye teşkilatınca tahsil olunarak Kuruma verilir.

Madde 32 - Yönetim Kurulu, Kurumun maksat ve gayesinin tahakkuk ettirilmesi maksadiyle 33 üncü madde hükümleri dairesinde yapacağı iktisap, ikraz ve hizmetlere, Kurumun mevcudundan tahsis edeceği miktarların nispet ve tutarlarını ve bunlardan elde edilebilecek neticeleri ve şartlarını tesbit ve bu maksatla hazırlıyacağı çalışma programını Genel Kurulun tetkik ve tasvibine arz etmekte mükelleftir.

Yönetim Kurulu aynı zamanda 33 üncü maddenin (f), (g), (h) ve (m) fıkralarında yazılı ikraz ve hizmetlerden istifade edecek bulunan Kurul daimi üyelerinin haiz olmaları gereken vasıf ve şartları da tesbit ve Genel Kurulun kararına arz eder.

Kurumun mevcutlarının işletilmesi ve kurumun yapacağı hizmetler:

Madde 33 - Yönetim Kurulu, Kurumun maksat ve gayesinin tahakkuk ettirilmesi ve mevcutlarının işletilmesi ve nemalandırılması maksadiyle:

a) Menkul ve gayrimenkul mallar iktisap ve her türlü esham ve tahvilat mubayaa etmeye,

b) Lüzumlu ve faideli gördüğü takdirde her nevi şirketleri kurmaya ve gerek bunlara ve gerekse kurulmuş bulunanlara iştirake ve bunların hisse senetlerini veya ortak paylarını satınalmaya,

c) Lüzumunda uhdesinde bulunan her türlü menkul ve gayrimenkul mallarla, satınaldığı hisse senetlerini, tahvil veya ortaklık paylarını satmaya veya başkalarına devretmeye veya bunları rehin veya ipotek etmeye,

d) Her nevi karşılıklı veya karşılıksız istikrazlarda bulunmaya,

e) Lüzumunda Kurum, alacaklarını teminen kendi lehine rehin ve ipotek tesis etmeye,

f) Kurumun daimi üyelerine mesken inşaatı için gayrimenkul ipoteği karşılığında 20 seneye kadar vadeli ve faizli krediler açmaya,

g) Kurumun daimi üyelerine veya bunların kuracakları kooperatiflere ait arsalar üzerinde meskenler inşa etmeye ve bunları peşin veya ipotek karşılığında 20 seneye kadar vade ve faizli taksitle, kendilerine satmaya,

h) (**Değişik : 26.6.1996 - 4148/9 md.**) Daimi üyeleri mesken sahibi yapmak maksadıyla, Konut Ön Biriktirim Fonu kurmaya, arsalar almaya ve bu arsalar üzerinde meskenler inşa etmeye veya bu maksatla mubayaa edeceği gayrimenkulleri, peşin veya ipotek karşılığında 20 seneye kadar vade ve faizli taksitle kendilerine satmaya,

i) Ordu pazarları, ordu evleri, ordu gazinoları, ordu talebe yurtları ve bu gibi, Kurumun daimi üyelerinin her türlü sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli teşebbüslerde bulunmaya,

k) Lüzum hasıl olursa, özel okullar açmaya ve daimi üyelerin tahsil çağındaki çocuklarının da tahsillerinin temini için yurt içi, yurt dışı tahsil ve staj bursları vermeye,

l) Mevcutlarından bir kısmını, iktisaben inkişafa mazhar olan en uygun yerlerde ve en fazla varidat temin edecek şekilde satın alınacak veya yaptırılacak gayrimenkullere tahsis etmeye,

m) Daimi üyelere borç vermek maksadiyle ikraz fonu tahsis etmeye yetkilidir.

Madde 34 - Kurum, isteklilerin, vefatları halinde Kuruma intikal etmek ve hayatta buldukları müddetçe sahiplerine muayyen aylık veya senelik gelir tediye etmek şartıyla vakı olabilecek aynı ve nakdi, menkul ve gayrimenkul bağışları kabul edebilir.

Kurumun muafiyetleri:

Madde 35 - Kurumun muafiyetleri aşağıdadır:

a) Kurum, Kurumlar vergisine tabi değildir.

b) Kuruma yapılacak bağışlar, Kurumunun ne nam altında olursa olsun, üyelerine veya kanuni mirasçılara yapacağı yardımlar Veraset ve İntikal Vergisiyle Gelir Vergisinden,

c) Kurum, yapacağı her türlü muameleler dolayısıyla Damga Resminden,

d) Daimi ve geçici üyelerinden yapılacak aidat tevkifatı Gelir Vergisinden,

e) Kurumun her türlü gelirleri Gider Vergisinden,

muafıdır.

Madde 36 - Kurumun daimi üyelerine yaptıracığı meskenler için 6188 sayılı kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Madde 37 - Kurumun her çeşit malları ile gelir ve alacakları, Devlet malları hak ve rüçhanlığını haizdir. Bunlara karşı suç işliyenler, Devlet mallarına suç işliyenler gibi takibata tabi tutulurlar.

Madde 38 - Kurumun mali durumu, her beş yılda bir ve bundan başka daimi ve geçici üyelerin aylıklarında genel bir artış yapıldığı takdirde bu artışı takip eden altı ay içinde Yönetim Kurulu tarafından aktüerlere tetkik ettirilerek, neticede hazırlanacak bir raporla birlikte Genel Kurulun tasvibinden sonra, bu kanunda gereken değişikliklerin yapılmasına teşebbüs edilmesi maksadiyle Milli Savunma Bakanlığına sunulur.

Madde 39 - Türk Silahlı Kuvvetlerinin bilfiil katıldığı yurt içinde ve dışında, harbin fiilen başlaması ile Kurumca ölüm malüliyet ve emeklilik yardımları yapılmaz, harbin fiilen sona ermesini mütaakıp, Ordudan veya Kurumdan ayrılmış veya ölmüş olanların Kurumda birikmiş olan aidatları veya emeklilik yardımları kendilerine veya mirasçılarına iade olunur.

Ancak, harb esnasında ölen veya malül kalanların miktarları ve Kurumun mali durumu gözönünde bulundurularak iade edilecek aidatlara ilaveten ayrıca bir yardım yapılıp yapılamıyacağı hususları Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Genel Kurulca kararlaştırılır.

Kanuni bir mazerete müstenit olmaksızın beş sene zarfında müracaat edilip, iadesi istenmiyen aidat ve yardımlar Kurum lehine sakıt olur.

Kurumun hesap yılı:

Madde 40 - Kurumun, hesap yılı takvim yılıdır.

Kurumun ilk bilançosu, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten mütaakıp takvim yılının sonuna kadardır.

Geçici Madde 1 - 30 Mart 1327 tarihli Askeri İkraz Sandığı Nizamnamesi yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kanun mer'iyete girdiği tarihteki bilcümle sandık mevcutları ile alacak ve borçları Ordu Yardımlaşma Kurumuna devrolunur.

Ancak, Kurumun ikraz fonu faaliyete geçinceye kadar, bu sandık mülga hükümler dairesinde faaliyetine devam eder.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, işbu kanun şumulüne girecek vazifelerde bulunanların daha önce bu gibi vazifelerde geçen hizmet müddetleri 21 inci maddede terpiş olunan asgari müddetin hesabında, Kuruma üye buldukları müddetlerden sayılır. Ancak, emeklilik, malüliyet ve ölüm yardımı miktarlarının hesabında ve 32 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki esasların tesbitinde bu eski hizmetler nazara alınmaz. Bununla beraber geçmiş rütbeler veya dereceler için bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki barem derecelerine tekabül eden maaş tutarları üzerinden azami 10 senelik aidatlarını, defaten veya Yönetim Kurulunca tesbit olunacak esaslar dahilinde taksitle ödeyen üyelerin emeklilik, malüliyet, ölüm yardım miktarlarının hesabında ve 32 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki esasların tesbitinde aidatlarını verdikleri senelere göre işlem yapılır.

Bu gibilerden aidat borçlarını ödemedemeden emeklilik ve malüliyet yardımlarına hak kazananlarla ölenlerin mirasçılarına yapılacak yardımlardan ödemeyi taahhüt ettiği aidattan mütevellit taksit borçları tevkif olunarak kalanı ilgililere ödenir.

Geçici Madde 3 - Bu Kanunun yürürlüğe girmesini mütaakıp Kurum organları faaliyete geçinceye kadar, kesilecek aidatlardan meydana gelecek

meblağlar milli bankalardan, Milli Savunma Bakanlığınca tesbit olunacak bankalar nezdinde, Kurum namına açılacak hesaplarda toplanır

Geçici Madde 4 - Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren aidat ödiyenlerden, ölüm, malüliyet yardımlarına müstehak duruma gireceklere bu yardımlar Kurum organlarının faaliyete geçmesini mütaakıp yapılır.

Geçici Madde 5 - Kurumun kuruluş hazırlıklarını yapmak üzere, Milli Savunma Bakanı tarafından bir komite teşkil olunur. Teşkil olunan bu komite, 3 üncü

maddede mezkür talimatnameyi hazırlayarak (Temsilciler Kurulu) nu ve aynı zamanda 8 inci maddedeki 1 inci ve 2 nci fıkralardaki Yönetim Kurulu üyelerini seçmek ve 6 ncı maddeye göre denetçileri ve yedeklerini seçmek üzere gereken bilcümle işlemleri yapar.

Madde 41 - Bu Kanun 1 Mart 1961 den itibaren yürürlüğe girer.

Madde 42 - Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(I) No. LU TABLO

Ordu Yardımlaşma Kurumu Emsal Tablosu

Sene	Senelik emsal	Sene	Senelik emsal
1	1.099364	24	49.673694
2	2.254967	25	53.314219
3	3.469679	26	57.140975
4	4.746550	27	61.163484
5	6.088740	28	65.391781
6	7.499580	29	69.836397
7	8.982594	30	74.508377
8	10.541490	31	79.419368
9	12.180124	32	84.581588
10	13.902579	33	90.007889
11	15.713166	34	95.711797
12	17.616363	35	101.707485
13	19.616921	36	108.009790

14	21.719836	37	114.634719
15	23.930318	38	121.598457
16	26.253882	39	128.918424
17	28.696306	40	136.612865
18	31.263648	41	144.700938
19	33.962409	42	153.202758
20	36.799186	43	162.139525
21	39.781095	44	171.533470
22	42.915551	45	181.407975
23	46.210345		

(II) No.LU TABLO

Ordu Yardımlaşma Kurumu Malüliyet Tablosu

	Sigorta bedelinin	
	% si	
	<u>Sağ</u>	<u>Sol</u>
Kolun veya elin tamamen kaybı	60	50
Omuz hareketinin tamamen kaybı	25	20
Dirsek hareketinin tamamen kaybı	20	15
Bilek hareketinin tamamen kaybı	20	15
	Sigorta bedelinin	
	% si	
	<u>Sağ</u>	<u>Sol</u>
Başparmak ile şahadet parmağının tamamen kaybı	30	25
Başparmak ile beraber şahadet parmağından gayrı bir parmağın tamamen kaybı	25	20
Şahadet parmağı ile beraber başparmaktan gayrı bir parmağın tamamen kaybı	20	15
Baş ve şahadet parmaklarından gayrı üç parmağın tamamen kaybı	25	20
Yalnız başparmağın tamamen kaybı	20	15
Yalnız şahadet parmağının tamamen kaybı	15	10
Yalnız orta parmağın tamamen kaybı	10	8
Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı	8	7
Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı	7	6
Bir bacağın dizden yukarısının tamamen kaybı		50
Bir bacağın dizden aşağısından tamamen kaybı		40

Bir ayağın tamamen kaybı	40
Bir ayağın (Bütün parmaklar dahil) kısmen kesilmesi	30
Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı	30
Bir dizin hareketinin tamamen kaybı	20
Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı	15
Bir ayak başparmağının tamamen kaybı	8
Kırılan bir bacağın iyi kaynamaması	30
Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması	20
Kırılan bir diz kapağının iyi kaynamaması	20
Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısalması	15
Bir gözün tamamen kaybı veya iki gözün rüyet kudretinin yarı yarıya kaybı	25
Her iki kulağın tamamen sağırlığı	40
Bir kulağın tamamen sağırlığı	10
Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması	25
Alt çenenin tamamen kaybı	30
Bir ayak parmağının tamamen kaybı	10

Yukarıdaki cetvelde zikredilmiş bulunan malüliyetlerin nispeti, daha az vahim olsalar bile, bunların ehemmiyet derecelerine göre ek cetvelde yazılı nispetlere kıyasen tayin olunur.

3.1.1961 TARİHLİ VE 205 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDE

1- 26.6.1996 tarihli ve 4148 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 205 sayılı Kanunun 21, 25 ve 26 ncı maddelerine göre 1.3.1961 tarihinden itibaren emeklilik yardımına hak kazanarak ayrılan üyeler iki yıl içinde başvurmak şartıyla bir defaya mahsus olmak üzere Kurumca belirlenen usuller dahilinde, emsallerinin ödemek durumunda olduğu meblağı Kuruma geri ödemek suretiyle Emekli Maaşı Sistemine girebilirler. Bunlar bakımından 19 uncu madde uygulanmaz ve hakları; daha önce Kurumdaki üyelik süresi ile sistemdeki sürenin toplamı gözönüne alınarak belirlenir.